

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/776/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2612202276
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2612202276.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783, zast.: JUDr. Helena Strachotová, usadený euroadvokát, Hviezdoslavova 7, Martin, proti odporcovi: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. č. XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou pre konanie: M. O., pracovníčka Okresného súdu Skalica, o zaplatenie 357,89 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 27.06.2014, č.k. 6C/16/2012-148 v časti zamietnutia návrhu, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok v časti zamietnutia návrhu v závislom výroku o náhrade trov konania ruší a vec v zrušenom rozsahu v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie úroku z dlžnej úverovej istiny vo výške 21,24% ročne zo sumy 620,64 Eur od 17.04.2011 do zaplatenia ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 15.12.2007, uzatvorenej medzi navrhovateľom ako dodávateľom a odporcom ako spotrebiteľom, ako aj v časti istiny 357,89 Eur, v časti úroku z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 259,55 Eur od 01.07.2011 do zaplatenia. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume 21,- Eur na účet tamojšieho súdu do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a rozhodol, že správne má znieť prvý odsek rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 6C/16/2012-79 zo dňa 17. októbra 2012 takto: „Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 765,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% zo sumy 710,17 Eur od 01.07.2011 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“ O trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil s použitím § 4 ods. 2, písm. a), b), e), f), § 4 ods. 5, § 2, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, § 497 Obchodného zákonníka, § 164 O.s.p. a vecne tým, že navrhovateľ si uplatňuje nároky na zaplatenie úveru, poplatkov za poistenie tvrdiac, že ide o nároky z platne uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 15.12.2007 a zo zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere zo dňa 15.12.2007.

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 28.02.2012 domáhal zaplatenia sumy 1.122,89 Eur s príslušenstvom, keď žiadal o zaplatenie 620,64 Eur spolu so zmluvným úrokom 21,24% ročne od 17.04.2011 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania 9,25% ročne zo sumy 314,38 Eur od 01.07.2011 do zaplatenia, spolu s úrokom 9,5% ročne zo sumy 710,17 Eur od 01.07.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania odporcom, keď tvrdil, že odporca porušil zmluvne dohodnuté podmienky a úvery mu poskytnuté nesplácal riadne a včas.

Okresný súd Senica rozhodol vo veci samej rozsudkom zo dňa 17.10.2012, keď odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi sumu 765,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 710,17 Eur od 01.07.2011 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, pričom vo zvyšku návrh zamietol. Proti tomuto rozsudku podal právny zástupca navrhovateľa na súde odvolanie.

Krajský súd v Trnave rozsudkom, sp. zn. 24Co/358/2013 zo dňa 15.04.2014, rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa konal ďalej podľa § 115a ods. 2 a § 156 ods. 3 O.s.p. a rozhodoval v neprítomnosti účastníkov konania, bez nariadenia ústneho pojednávania s tým, že určil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku.

Navrhovateľ podľa pripojeného výpisu z obchodného registra má okrem iných v predmete činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov.

Súd prvého stupňa konštatoval, že predmetom sporu zostal návrh o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 21,24% zo sumy 620,64 Eur, zaplatenie sumy 357,89 Eur spolu s úrokom z omeškania 9,25% zo sumy 314,38 Eur od 01.07.2011 do zaplatenia. Rozhodnutia v časti zaplatenia sumy 765,- Eur spolu s úrokom z omeškania 9,25% zo sumy 710,17 Eur od 01.07.2011 do zaplatenia je právoplatné. Po zistení, že pri priznaní úroku z omeškania je uvedená zrejma nesprávnosť, keď nie je uvedená v zmysle návrhu suma žiadaných úrokov z omeškania vo výške 710,17 Eur o čom súd zároveň rozhodol vo výroku tohto rozsudku.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti napadnutého výroku, ktorým súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie úroku z dlžnej úverovej istiny vo výške 21,24% ročne zo sumy 620,64 Eur od 17.04.2011 do zaplatenia ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 15.12.2007, uzatvorenej medzi navrhovateľom ako dodávateľom a odporcom ako spotrebiteľom.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že pri návrhu na zaplatenie sumy 357,89 Eur spolu s úrokom z omeškania 9,25% zo sumy 314,38 Eur od 01.07.2011 do zaplatenia mal súd preukázané zo Žiadosti/Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 15.12.2007, že navrhovateľ poskytol odporcovi spotrebiteľský úver vo výške 896,20 Eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu, ktorý sa odporca zaviazal splatiť v 36 mesačných splátkach po 42,59 Eur, so splatnosťou vždy ku 15. dňu v mesiaci, počínajúc 15.01.2008. Zmluva obsahuje údaj o RPMN. Neobsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe. V zmluve nie je uvedená adresa predajcu, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo podať sťažnosť. V zmluve chýba aj konečná splatnosť spotrebiteľského úveru. V zmluve nie je uvedená ani výška, počet a termíny splátok istiny, splátok úrokov, splátok iných poplatkov. Odporca na tomto úvere zaplatil navrhovateľovi sumu 1.337,63 Eur.

Súd mal preukázané z Odstúpenia od úverovej zmluvy č. 42657981349001 zo dňa 10.05.2011, že navrhovateľ vyzval odporcu na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 357,89 Eur, ktorá vznikla v dôsledku nesplácania úveru vo výške 896,20 Eur na nákup spotrebného tovaru poskytnutého navrhovateľom odporcovi. Vzhľadom na omeškanie so splácaním úveru sa úver stal ku dňu 30.06.2011 splatným v celom rozsahu. Dlžná suma vo výške 357,89 Eur pozostáva zo sumy úverovej istiny vo výške 306,45 Eur, zo sumy zmluvnej pokuty za omeškanie so splácaním úveru vo výške 43,51 Eur a zo sumy 7,93 Eur, predstavujúca dlžné úroky, poplatky a poistné.

Súd mal preukázané z Odstúpenia od úverovej zmluvy č. 42657981349100 zo dňa 26.04.2011, že navrhovateľ vyzval odporcu na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 765,- Eur, ktorá vznikla v dôsledku čerpania finančných prostriedkov revolvingového úveru v celkovej výške 1.375,12 Eur poskytnutého navrhovateľom odporcovi. Návrh je v tejto časti právoplatne skončený okrem žiadaného zmluvného úroku.

Potvrdením o odfinancovaní peňažných prostriedkov registrovaných na úverovom prípade 42657981349001 mal súd preukázané, že navrhovateľ financoval na odporcu dňa 18.12.2007 sumu vo výške 896,20 Eur.

Na základe písomnej žiadosti v časti C tejto zmluvy poskytol navrhovateľ odporcovi úver vo forme úverového rámca vo výške 20.000,- Sk (663,88 Eur), z ktorého odporca vyčerpal ku dňu 23.05.2008 peňažné prostriedky v celkovej výške 1.375,12 Eur. Tento sa odporca zaviazal splácať formou pravidelných mesačných splátok vo výške 5% z tohto rámca, splatných ku 10. dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom boli peňažné prostriedky čerpané. Zo zmluvy súd tiež zistil, že ku dňu podpisu zmluvy bola dohodnutá úroková sadzba vo výške 21,24% ročne, t.j. 0,058% denne. Žiadosť/zmluva bola odporcom ako i navrhovateľom riadne podpísaná a opatrená odtlačkom pečiatky navrhovateľa.

Zo všeobecných podmienok CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru súd zistil, že odporca je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou pravidelných mesačných splátok, ktoré zahŕňajú okrem úverovej istiny tiež úroky a príslušné poplatky. Ak klient/odporca poruší svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas, je navrhovateľ oprávnený odstúpiť od zmluvy s odporcom a požadovať od neho splatenie celej dlžnej sumy a tiež zmluvnú pokutu vo výške 8% z

každej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania viac než 30 dní. Navrhovateľ je tiež oprávnený požadovať od klienta úhradu nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške stanovenej aktuálnym sadzovníkom poplatkov a platným právnym poriadkom, najmä požadovať zaplatenie poplatku za vyhotovenie a zaslane upomienky a za vstup pohľadávky do vymáhania.

Súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa sa opiera o Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru a o ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o ustanovenie § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

Súd uviedol, že musí vychádzať z právnej úpravy spotrebiteľských úverov, ktoré boli účinné v čase, keď mala byť zmluva uzavretá, teda ku dňu 15.12.2007, preto sa zamerlal na zistenie, či táto neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Navrhovateľ si totiž nároky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a navyiac niektoré nároky (poplatky a úroky), môže uplatňovať, len ak zmluva obsahuje zákonom dané náležitosti. Toto všetko musí riešiť v rámci posúdenie predbežnej otázky. Následne musí skúmať, či navrhovateľ plnenie poskytol a v akej výške. Je nutné skúmať, či odporca vrátil plnenie, v akom rozsahu a čo všetko je povinný ako plnenie vrátiť.

Poukázal na úpravu i absolútne neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve v zmysle v § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, ktorý vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. V prípade, že dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Predmetné ustanovenie vyžaduje, aby dodávateľ pri vytváraní podmienok v spotrebiteľských zmluvách konal v súlade s dobrými mravmi, nakoľko spotrebiteľ nemá pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy vzhľadom na rozsah a formu zmluvných podmienok reálnu možnosť ovplyvniť ich obsah, prípadne ich vôbec pochopiť. Zmluvné strany sú oprávnené dohodnúť úrokovú sadzbu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti. Jej výška, napriek tomu, že ju zákon nijakým spôsobom neohraničuje, by mala byť v súlade s ust. § 3 ods. 1 OZ, teda v súlade s dobrými mravmi. Súd neprijateľnosť zmluvnej úrokovej sadzby vyhodnotil v kontexte s ustálenou súdnou praxou a právoplatnou judikatúrou, poukazujúc na rozsudok KS v Prešove, sp. zn. 15Co 52/2011.

Navrhovateľ odporcovi teda reálne poskytol v zmysle zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 15.12.2007 celkom sumu 896,20 Eur. Takúto sumu mal odporca vrátiť navrhovateľovi. Odporca doteraz vrátil navrhovateľovi sumu celkom 1.337,63 Eur. Takto odporca navrhovateľovi vrátil viac ako bol povinný vrátiť. Súd preto návrh v časti zaplatenia sumy 357,89 Eur spolu so žiadaným úrokom z omeškania zo sumy istiny 314,38 Eur od 01.07.2011 ako nedôvodný zamietol.

Okrem toho navrhovateľ žiadal priznať žalovanú sumu 765,- Eur ako plnenie zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského revolvingového úveru, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver celkove vo výške 1.375,12 Eur. V tejto časti je návrh právoplatne skončený okrem žiadaného zmluvného úroku vo výške 21,24% ročne zo sumy 620,64 Eur. Túto podmienku súd však v zmysle vyššie uvedeného vyhlásil za neprijateľnú a návrh navrhovateľa i v tejto časti zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2. O.s.p. a pretože mal navrhovateľ vo veci úspech len čiastočný, rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a to do zamietavého výroku predmetného rozsudku a do výroku o náhrade trov konania z dôvodov nesprávneho skutkového a právneho posúdenia veci. Súd prvého stupňa návrh čiastočne zamietol v časti uplatneného zmluvného úroku a v časti istiny a úrokov z omeškania s odôvodnením, že zmluvy obsahujú neprijateľnú podmienku, t.j. ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Súd v tejto súvislosti považuje zmluvný úrok za neprimerane vysoký a v rozpore s dobrými mravmi. Žiadny právny predpis neobmedzuje účastníkov právnych vzťahov, a to ani tých so spotrebiteľským prvkom, v uzatváraní tzv. formulárových zmlúv, t.j. takých, kde jedna zmluvná strana ovplyvní v zásade celý obsah zmluvy a druhá zmluvná strana buď prijme alebo odmietne zmluvu, ale nemá možnosť jej obsah ovplyvniť. Uzavretie formulárových zmlúv je obvyklé a bežné v spotrebiteľských vzťahoch hojne využívané a to najmä na efektívnosť procesu uzatvárania zmluvy. Je zjavné, že aj pri uzatváraní formulárových zmlúv konajú účastníci v rámci svojej zmluvnej autonómie, nesú plnú zodpovednosť za svoje konanie, nech už ide o spotrebiteľa alebo podnikateľa. Akceptovanie obsahu akejkoľvek zmluvy, tzn. aj formulárovej zaväzuje zmluvnú stranu k jej dodržovaniu. Pokiaľ súd uvádza, že zmluvný úrok vo výške 21,24% ročne je neprimerane

vysoký, s takýmto názorom navrhovateľ nesúhlasí. Navrhovateľ nepovažuje za rozporné s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka dojednanie úrokov vo výške určenej zmluve uzavretej medzi účastníkmi v takejto výške za stavu, keď výška RPMN v tomto konkrétnom prípade predstavovala 46,77%. Úver bol poskytnutý na trhu nebankových subjektov a to bez akéhokoľvek zabezpečenia, pričom jeho splácanie zodpovedalo finančným možnostiam odporcu. Dohodnutá odplata vo forme úroku za poskytnutie úveru je oproti odplatám, ktoré požadujú banky, teda aj priemerným odplatám vyššia, je však výsledkom jasnej a zrozumiteľnej dohody účastníkov konania na slobodnom trhu poskytovania peňažných prostriedkov pri poskytnutí úveru bez ďalšieho zabezpečenia a bez predchádzajúcej skúsenosti navrhovateľa s plnením finančných záväzkov odporcu. Navrhovateľ poskytol odporcovi peňažné plnenie na trhu nebankových subjektov, pričom na takomto trhu, ktorý je charakteristicky vyšším rizikom nesplácania úveru, sú úrokové sadzby prirodzene vyššie ako na trhu bankových úverov. Vzhľadom na to, že zmluva medzi navrhovateľom a odporkyňou bola uzavretá v čase, keď bola limitovaná výška úrokov v spotrebiteľských vzťahoch, pričom táto výška úroku bola nižšia ako pripúšťali právne predpisy, nebol dôvod na to, aby súd tento zmluvný úrok posudzoval ako v rozpore s dobrými mravmi. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo v dôsledku podaného odvolania návrhu vyhovel.

Podľa uvedeného obsahu odvolania a jeho zdôvodnenia, odvolaním je napadnutá časť zamietajúca časť rozsudku, ktorým súd zamietol návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie úroku z dlžnej úverovej istiny vo výške 21,24% ročne zo sumy 620,64 Eur od 17.04.2011 do zaplatenia ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 15.12.2007, uzatvorenej medzi navrhovateľom ako dodávateľom a odporcom ako spotrebiteľom a v časti istiny 357,89 Eur s úrokom z omeškania 9,25% ročne zo sumy 259,55 Eur od 01.07.2011 do zaplatenia.

Odporca odvolanie nepodal a k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. c) a f) O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že v napadnutej časti je treba rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd je pri preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia zásadne viazaný uplatnenými odvolacími dôvodmi, vyplýva z toho mimo iné to, že pri preskúmaní správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa môže prihliadať len k tým dôvodom, ktoré odvolateľ v odvolaní označil, nie je viazaný rozsahom odvolania len v prípadoch ustanovených v § 212 ods. 2 O.s.p. (nejde o daný prípad), pričom však vždy musí prihliadať k vadám, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, i keď neboli v odvolaní uplatnené - § 212 ods. 3 O.s.p.

Z uvádzaného ustanovenia procesného predpisu (§ 212 ods. 3 O.s.p.) potom vyplýva, že odvolací súd musí vždy rešpektovať procesno-právne vady konania pred súdom prvého stupňa, pokiaľ mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takéto vady musia byť vždy v bezprostrednom vzťahu k možnosti nesprávnosti výsledku konania. Kedy o takúto procesnú vadu ide, je vecou posúdenia konkrétneho prípadu.

Slovenský právny poriadok upravoval postavenie a ochranu spotrebiteľa najskôr v zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol účinný v období od 31.12.1992 do 30.06.2007. Dňom 01.07.2007 nadobudol účinnosť nový zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z., ktorý v ostatnom znení má v § 3 ods. 3 zakotvené, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. definoval spotrebiteľské zmluvy v ust. § 52 rozdielne v období od 01.04.2004 do 31.12.2007 a rozdielne v období od 01.01.2008. S účinnosťou od 01.01.2008 Občiansky zákonník v § 52 ods. 1 spotrebiteľskú zmluvu definuje ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľom podľa ods. 3 cit. ust. je pritom osoba, ktorá

pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom podľa ods. 4 cit. ust. je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Porovnajúc obsah účastníkmi uzavretej zmluvy s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je nesporné a prvostupňový súd v preskúvanom rozsudku správne uzavrel, iba že právny vzťah založený predmetnou zmluvou medzi navrhovateľom, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti ako dodávateľom v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ako podnikom v zmysle § 43 cit. zák. č. 610/2003 Z.z. a na druhej strane odporcom, ktorý pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a bol teda spotrebiteľom v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa § 43 cit. zák. č. 610/2003 Z.z. účastníkom, je spotrebiteľským vzťahom a predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou. V dôsledku toho bolo na daný vzťah nevyhnutné aplikovať všetky ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). Ust. ods. 1 sa nevzťahuje podľa ods. 2 iba na predmet plnenia alebo cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V ods. 3 potom zákonodarca demonštratívne vymenúva, ktoré ustanovenia uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú za neprijateľné podmienky. Medzi ne novelou Občianskeho zákonníka zák. č. 568/2007 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2008 bolo zakotvené písm. k), v zmysle ktorého za neprijateľnú podmienku sa považuje i ustanovenie, ktoré požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením tohto záväzku. Podľa ods. 5 cit. § 53 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Toto ustanovenie je zachované v Občianskom zákonníku v nezmenenej podobe od účinnosti piatej hlavy o spotrebiteľských zmluvách. Ostatne citované ustanovenie je kogentné a zakotvuje zákaz, aby sa zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve odchyľili od Občianskeho zákonníka takým spôsobom, že je to v neprospech spotrebiteľa. V zmysle ods. 2 tohto ustanovenia v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá síce nie je pre členské štáty EÚ priamo záväzná, avšak predstavuje interpretačné pravidlo a ktorá už bola transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, v zmysle čl. 2 písm. a) nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v čl. 3.

Podľa čl. 3 bod 1 cit. smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy k škode spotrebiteľa. Podľa bodu 2 podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty, podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa bodu 3 príloha smernice obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

V zmysle čl. 4 cit. smernice bez toho, aby boli dotknuté ust. čl. 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky

okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy, alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa čl. 6 bod 1 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 bod 1 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj vychádzajúc z obsahu spisu dospel k záveru, že rozsudok je nepreskúmateľný, nakoľko z jeho obsahu nemožno jednoznačne vyvodiť, akými úvahami sa súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov riadil, z ktorých dôkazov vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie a na základe ktorých skutkových okolností a na základe akých úvah súd dospel k záveru, že dané zmluvné podmienky obsiahnuté v uvedených zmluvách sú neprijateľné. K takémuto záveru nijako nemôže postačovať púha citácia zákonného ustanovenia, prípadne obsahu zmluvy či dodatku. V odôvodnení absentujú úvahy súdu, ktoré okolnosti danej veci pri prijatí daného záveru zohľadnil a ako potom k predmetnému záveru dospel. Okrem toho s poukazom na citované znenia § 153 O.s.p. a 53a Občianskeho zákonníka je vhodnejšie vo výroku vysloviť, nielen že určitá podmienka v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná, ale že je neplatná z dôvodu neprijateľnosti.

Z cit. § 153 ods. 3 cit. ust. vyplýva, že súd môže o neprijateľnosti podmienky použitej v spotrebiteľskej zmluve rozhodnúť tak na návrh ako aj bez návrhu. Predpokladmi na to, aby súd takto rozhodol aj bez návrhu je, že musí ísť o sporové konanie, v ktorom právny dôvod žaloby skutkovo a právne spočíva na spotrebiteľskej zmluve, pričom žalobcom môže byť spotrebiteľ, dodávateľ alebo aj združenie, výsledkom dokazovania je to, že podmienka alebo podmienky v spotrebiteľskej zmluve sú neprijateľné. Ods. 4 cit. ust. súdu ukladá, aby v súlade s hmotnoprávnym ust. § 53a Občianskeho zákonníka uviedol vo výroku rozsudku presné znenie podmienky, ktorá bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Účelom takéhoto výroku, ktorý môže byť prijatý aj na návrh aj bez návrhu účastníka konania - spotrebiteľa je to, aby dodávateľovi vznikla povinnosť zdržať sa používania takej podmienky vo všetkých zmluvách so spotrebiteľmi, resp. aj podmienky s rovnakým významom. Výrok by mal opísať znenie podmienky tak, ako je uvedené v zmluve. Tento výrok, ale nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci (res iudicatae) pre spory tohto dodávateľa s inými spotrebiteľmi, ktorí neboli účastníkmi tohto konania.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania. Stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

V zmysle opakovaných záverov Ústavného súdu SR každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Odňatím možnosti konať pred súdom sa pritom rozumie taký postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesným práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého, v odôvodnení rozsudku uvedie súd čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd musí pritom dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Súd preto musí vysvetliť dôvody, na ktorých je založené jeho rozhodnutie.

Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa rozsudok v napadnutej časti neodôvodnil spôsobom vyplývajúcim z § 157 ods. 2 O.s.p., pre nedostatok dôvodov je konanie pred súdom prvého stupňa postihnuté vadou majúcou za následok zrušenie jeho rozhodnutia (pre nedostatok dôvodov). Z napadnutého rozhodnutia nevyplývajú žiadne konkrétne dôvody, pre ktoré súd považoval, návrh v časti istiny za bezdôvodný, účastníkmi dohodnutý zmluvný úrok vo výške 21,24% za neprimerane vysoký a ako nárok uplatnený z neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom odvolanie sa len na názor iného, aj keď odvolacieho súdu možno v obdobnej veci nie je postačujúce. Okrem toho ani formulácia výroku nie je dostatočne jasná a úplná.

Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku nie je teda možné zistiť pre rozhodnutie súdu podľa aplikovaných zákonných ustanovení relevantné skutočnosti ohľadne uplatneného nároku, v dôsledku čoho je rozsudok nielen nepreskúmateľným odvolacím súdom, ale zároveň má znaky arbitrárnosti. Nie je postačujúce totiž, aby súd len stručne uviedol zákonné ustanovenia a následne poukázal na obsah rozhodnutia iného súdu v obdobnej veci, kde ani podmienky, za ktorých došlo k dohodnutiu zmluvnej pokuty nemusia byť totožné.

V dôsledku toho neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonným ust. citovaného § 157 ods. 2 O.s.p. došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tým k odňatiu účastníkov možnosť konať pred súdom. Následkom toho odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej časti, ktorou bol návrh zamietnutý, ako i v závislom výroku o náhrade trov konania, s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu bude v rozsahu zrušenej časti rozhodnutia opätovne vo veci konať a žalobou uplatnený návrh žalobcu posúdiť v zmysle príslušných ustanovení, následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.